

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 26/07/2018

Adam Bodnar

XI.543.34.2018.MS

Pan
Rafał Rogala
Szef Urzędu ds. Cudzoziemców
ul. Taborowa 33
02 – 699 WARSZAWA

Szanowny Panie Ministrze

Z zaniepokojeniem przyjąłem informację, że w dniu 24 maja 2018 r. goszczący w Polsce Minister Spraw Wewnętrznych Kazachstanu odwiedził prowadzony przez Urząd ds. Cudzoziemców ośrodek dla cudzoziemców ubiegających się o ochronę międzynarodową w Dębaku. O tym, że wizyta taka miała miejsce, dowiedziałem się ze skargi cudzoziemców, obywateli Kazachstanu, poszukujących w Polsce wspomnianej wyżej ochrony. Z treści skargi nie wynikało jednak, czy w dacie spotkania Ministra Spraw Wewnętrznych z przedstawicielami polskiego Urzędu skarżący przebywali w ośrodku.

Informacja o wizycie szefa kazachskiego resortu spraw wewnętrznych podana została do publicznej wiadomości w komunikacie zamieszczonym na stronie internetowej Urzędu, pod linkiem www.udsc.gov.pl/spotkanie-z-ministrem-spraw-wewnetrznych-kazachstanu. Jak wynika z treści tego komunikatu, przedstawiciele Departamentu Pomocy Socjalnej Urzędu ds. Cudzoziemców zaprezentowali Ministrowi ośrodek i udzielili wyjaśnień na temat rejestracji mieszkańców placówki, przyznawanej im pomocy socjalnej, organizacji zakwaterowania i wyżywienia, opieki medycznej oraz edukacji dzieci. Nic nie wskazuje na to, aby w dacie wizyty ośrodek w Dębaku wyłączony był z użytkowania.

W kontekście tego wydarzenia warto przypomnieć, że na mocy art. 9 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2018 r., poz. 1109), który interpretować należy w zgodzie z art. 30 lit. a dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie

wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej (wersja przekształcona, Dz.U.UE.L.2013.180.60), dane cudzoziemców, na podstawie których możliwe jest ustalenie, że toczy lub toczyło się wobec nich postępowanie o przyznanie ochrony międzynarodowej, nie mogą być udostępniane władzom kraju pochodzenia cudzoziemców, jako domniemanym sprawcom prześladowań. Przepis ten ma charakter gwarancyjny i zapewnia cudzoziemcom ochronę przed ujawnieniem informacji wrażliwej, jaką jest informacja o ubieganiu się o status uchodźcy. Ochrona taka przysługuje każdemu wnioskodawcy, bez względu na to, czy fakt prześladowania znajdzie ostatecznie potwierdzenie w toku postępowania uchodźczego. Warto przy tym zauważyć, że ustawa o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej posługuje się szerokim pojęciem danych cudzoziemca, do których zalicza też wygląd czy wizerunek twarzy (art. 8 ustawy). Każde, nawet przypadkowe ujawnienie przed władzami kraju pochodzenia obecności cudzoziemca w ośrodku dla osób ubiegających się o ochronę międzynarodową jest zatem równoznaczne z ujawnieniem jego danych, choćby samego wizerunku, i to w takim kontekście, który nie pozostawia wątpliwości co do faktu, że cudzoziemiec ten ubiega się o ochronę międzynarodową.

Niezależnie od oceny sytuacji panującej obecnie w Kazachstanie zauważyć należy, że wśród cudzoziemców ubiegających się w Polsce o ochronę międzynarodową znajdują się również obywatele tego państwa. Liczba obywateli Kazachstanu poszukujących w naszym kraju ochrony jest przy tym stosunkowo niewielka: w 2018 r. wnioski o taką ochronę złożyło 12 osób, w 2017 r. – 8, co oznaczało znaczny spadek w porównaniu do 2016 r., kiedy to z wnioskami o przyznanie statusu uchodźcy wystąpiło 46 obywateli tego państwa.¹ Nie mam wiedzy o tym, ilu spośród tych cudzoziemców korzysta lub korzystało z pomocy socjalnej w ośrodku w Dębaku, czy innych tego typu placówkach. Bez względu jednak na statystyki, gwarancje wynikające z art. 9 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przysługiwać powinny wszystkim cudzoziemcom starającym się w Polsce o status uchodźcy, niezależnie od kraju ich pochodzenia, a nawet zasadności złożonych wniosków.

Wobec powyższych wątpliwości, na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2017 r., poz. 958 z późn. zm.), zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o ocenę, czy w przypadku wspomnianej wyżej wizyty, ewentualnie innych, podobnych wydarzeń, gwarancja wynikająca z art. 9 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest

---

¹ Dane za: www.migracje.gov.pl (dostęp 20.07.2018 r.).

skuteczna i czy wszystkie dane cudzoziemców, wskazujące na fakt ubiegania się o ochronę międzynarodową, są chronione przed ujawnieniem władzom kraju pochodzenia. W tym kontekście proszę też o ustalenie, czy w dacie wizyty Ministra Spraw Wewnętrznych Kazachstanu w ośrodku w Dębaku przebywali cudzoziemcy ubiegający się o ochronę międzynarodową, pochodzący z tego państwa.

Z wyrazami szacunku

(podpis na oryginale)